

Vzdělávací obor: **Výchova ke zdraví a bezpečí**

Očekávaný výsledek učení: CZB-VZB-001-ZV9-003

Zdůvodní význam odpovědného, respektujícího sexuálního a partnerského chování pro zdraví a bezpečí člověka, navrhne a aplikuje postupy ochrany reprodukčního a sexuálního zdraví.

Popis úrovně Splněno

- Posoudí význam odpovědného respektujícího sexuálního chování ve vztahu k sobě samému i ostatním.
- Rozhodne na modelových příkladech o vhodném řešení vzniklých rizikových situací v oblasti reprodukčního zdraví a lidské sexuality.
- Popíše souvislost mezi sexuálním a reprodukčním chováním a možnou životní perspektivou.

Láska na první pohled

Autorky materiálu: Eva Marádová, Miroslava Kovaříková

Anotace

Výuková lekce se zaměřuje na problematiku odpovědného partnerského a sexuálního chování založeného na vzájemném respektu v období dospívání. Výchova k sexuálnímu a reprodukčnímu zdraví je pojímána komplexně s provazbou bio-psycho-sociálních aspektů. Aktivita přistupuje k tématu senzitivně a korektně. Žáci mají možnost ověřit si, jaký význam má ochrana soukromí v partnerských vztazích pro bezpečný a spokojený život. Ilustrace rozvíjí znalosti, dovednosti a způsoby chování žáků v oblasti sexuálního a reprodukčního zdraví, otevírá otázky vztahů, partnerského a sexuálního chování založeného na respektu, odhaluje rizika ohrožení ne-konsenzuálním sexuálním chováním v osobním kontaktu i kyberprostoru. Na modelovém příkladu žáci rozpoznávají, které chování ve vztahu lze považovat za respektující a bezpečné, a kdy se jedná o projevy partnerského, sexuálního násilí, proti kterému je třeba se vymezit. Jsou podporováni ve sdělování emocí, pocitů, názorů.

Postup realizace / Zadání pro žáky

Motivace / evokace

Brainstorming:

- Máte v mobilním telefonu fotografie svých kamarádů?

- Vyfotili jste někdy kamaráda bez jeho vědomí? Znáte někoho, kdo rozeslal fotografie bez souhlasu nebo proti vůli fotografované osoby?
- Co si představujete pod pojmem soukromí?

Hlavní část

Práce s příběhem: **Láska na první pohled**

Přečtěte si individuálně následující příběh Aničky a Lukáše. Zamýšlejte se nad tím, co prožívali, dejte prostor vlastním emocím.

Anička a Lukáš spolu začali chodit v září v devátém ročníku. Oba rádi říkali, že to byla láska na první pohled. Chodili spolu půl roku a za tu dobu oba měli ve svých mobilech mnoho fotografií a videí ze společných zážitků. Vzájemná důvěra ve společném vztahu rostla a Anička se rozhodla poslat Lukášovi intimní fotografii, aby mu ukázala, jak moc mu věří a že ho má ráda. Lukáš jí slíbil, že fotografii nikomu neukáže. Za dva měsíce se však rozešli. Anička se intenzivně připravovala na přijímačky a nemohla už trávit tolik času s Lukášem. Když zjistila, že Lukáš začal chodit s jinou dívkou, byla smutná, ale doufala, že zůstanou dobří přátelé. Jednoho dne jí ale Lukáš poslal zprávu s přiloženou fotografií Aničky s výhrůžkou, že ji zveřejní. Tu fotografii, která byla jen pro Lukáše! Jak by mohl něco takového udělat, zveřejnit fotku bez jejího souhlasu? Myslela si, že se jí to nemůže nikdy stát. Anička se cítila zrazená, zahanbená a velmi vystrašená.

Velké změny v chování Aničky si po pár dnech všimli rodiče. Když viděla, jak se z jejího smutku trápí, rozhodla se promluvit si nejprve s maminkou a pak i s tátou. Rodiče se domluvili s Aničkou, že společně kontaktují školní psycholožku a policii. Anička nakonec za pomoci rodičů, školy a policie dosáhla toho, že Lukáš svou chybu přiznal a slíbil, že fotografie nepošle dál. Společně s odborníky Anička zjistila, jak důležité je dobře přemýšlet před tím, než někomu pošle intimní fotografie nebo informace. Cítila velkou úlevu a byla ráda, že našla odvahu říci vše rodičům a společně vyhledat pomoc. Sympatický policista Aničce přidal radu, že nejlepší způsob, jak se chránit, je vůbec nesdílet intimní obsah. Důvěra může být tak snadno zneužita!

Diskuse nad příběhem

Vytvořte malé 3–4člené skupiny. Sdílejte ve skupině pocity, které ve vás příběh vyvolal.

Skupinová práce je zaměřená na analýzu příběhu a hledání návrhů řešení situace z příběhu:

- Jaké chyby Lukáš udělal?
- Jak chybovala Anička?
- Jak se Anička mohla chránit?

Úkolem skupin je vytvořit návrh pravidel pro bezpečné a respektující chování ve vztazích a na internetu. Skupiny své návrhy zapisují a připravují se na společné sdílení navržených pravidel. Jednotlivé skupiny prezentují návrhy, vyučující doplní potřebné odborné informace. Výsledkem diskuse je formulace pravidel, na kterých se shodla celá třída.

Shrnutí

Pokud se ocitnete v situaci, kdy vám někdo vyhrožuje zveřejněním intimních fotografií nebo videí, je důležité:

- Kontaktovat policii. *Vyhrožování a vydírání jsou trestné činy, které by měly být nahlášeny.*
- Nekomunikovat s vyděračem. *Snažit se minimalizovat kontakt s osobou, která vám vyhrožuje.*
- Vyhledat podporu. *Obrátit se na organizace, které poskytují pomoc obětem kybernetického násilí.*

- Sdílení intimních fotografií a videí může mít vážné následky, proto buďte obezřetní a své soukromí si bezpečně chraňte. Vaše bezpečí je na prvním místě!

Vazba na klíčové kompetence

Název KK Složka KK Kód OVU	Znění OVU	Vzdělávací strategie
KK osobnostní a sociální Budování a udržování zdravých vztahů KOS-VZT-000-ZV9-001	<i>Rozšiřuje okruh vztahů.</i>	-podporuji ocenění přínosu jednotlivce do společné aktivity -stanovuji spolu se žáky pravidla pro jednání ve třídě (včetně digitálního prostředí), jejichž cílem je vytváření prostředí vhodného pro učení a bezpečného prostředí -podporuji sdělování emocí, pocitů, názorů (např. komunitní kruh)

Metodický komentář pro učitele

- Zajistěte prostředí, kde se žáci cítí bezpečně a jsou schopní sdílet své pocity a zkušenosti.
- Věnujte zvýšenou pozornost vytvoření bezpečné atmosféry. Je pravděpodobné, že někteří žáci se již s tímto problémem setkali. Respektujte zvláštnosti skupiny žáků a možné odlišné zkušenosti s tématem.
- Otevřením rozpravy nad příběhem poskytněte žákům příležitost volně vyjádřit své názory. Získáte tak informace o tom, jak žáci vnímají význam odpovědného respektujícího sexuálního chování ve vztahu k sobě samému i ostatním.
- Ved'te žáky v týmech ke vzájemné, otevřené výměně názorů a hledání konsenzu při plnění zadaného úkolu (práci s příběhem).

Popis ověřování

Pozorování a diskuse

Učitel

- pozoruje práci žáků ve skupinách, sleduje diskuse při sdílení individuálních reakcí žáků na příběh;
- otázkami ověřuje, do jaké míry žáci propojují modelový případ se zásadami bezpečného chování při využívání digitálních technologií;
- vytváří příležitosti ke vzájemnému předávání pozitivních zkušeností, jak podporovat respektující klima ve třídě;
- ověřuje, jak žáci dokážou v diskusích obhajovat význam respektujícího chování ve vztazích;
- formativně hodnotí návrhy pravidel chování;
- sleduje, zda se žáci zajímají o problematiku sexuálního a reprodukčního zdraví a jak hodnotí svůj vztah k daným otázkám (co dělám pro budování a udržení zdravých vztahů).

Reflexe:

- *Co mě v aktivitě nejvíc zaujalo?*
- *Jak na mě příběh zapůsobil?*
- *Zapojil/a jsem se do diskuse ve skupině?*
- *Cítil/a jsem se při aktivitě bezpečně?*
- *Změnil se můj pohled na chování Aničky a Lukáše po následné společné diskusi ve skupině?*
- *Co si z lekce odnáším?*